

Duiding verschillen bomeninventarisaties Bovenparck

Bregje Vermeulen, 3 november 2020

Aanleiding

Op 30 september 2020 zijn er door de heer Streefkerk van de fractie van GemeenteBelangen raadsvragen over het project Bovenparck gesteld. Deze gingen over de communicatie met de omwonenden en over de bomeninventarisaties.

Voor wat betreft de bomeninventarisaties: De centrale vraag is of de raad goed en volledig geïnformeerd is. Zij hebben op 24 april 2019 bij de kaderstelling een besluit genomen over welk model hun voorkeur had, dat wellicht anders was uitgevallen als zij niet de oude maar de nieuwe bomeninventarisatie (en de daarbij behorende juiste visualisatie) hadden gehad.

Wethouder Jasper Verstand deed de toezegging dat de raad de oude en nieuwe bomeninventarisatie zal ontvangen, samen met een duiding van de verschillen.

In deze memo zal eerst aandacht aan de duiding worden besteed. Daarna volgt de conclusie, het antwoord op de door de heer Streefkerk gestelde centrale vraag. Ter informatie volgen dan nog een korte beschrijving van de voorgeschiedenis, een overzicht van de stukken die op de verschillende momenten beschikbaar waren en tot slot een technische toelichting hierop.

Duiding

Om de natuurwaarden op het terrein te bepalen, is in 2018 onder andere een bomeninventarisatie gedaan. Hierin zijn alle bomen met een doorsnede van 50 cm of meer meegenomen, dat zijn de grotere bomen. Er is gekozen om alleen de grotere bomen te inventariseren om verschillende redenen. Het inventariseren kost vrij veel tijd en is vrij prijzig. Daarnaast was het terrein niet van de gemeente en wel in gebruik voor een zeer kwetsbare groep mensen, waardoor het eigenlijk niet mogelijk was om er veel tijd door te brengen voor de inventarisatie. Ten slotte was een zeer gedetailleerde inventarisatie ook niet nodig voor het opstellen van de modellen. Het globale beeld was ruim voldoende. De inventarisatie en de uitkomst van het natuurwaardenonderzoek zijn gebruikt bij het opstellen van de modellen, het modelleren.

Daarnaast werd er bij het modelleren zo goed mogelijk rekening gehouden met alle bestaande bomen(groepen) en het groen op het terrein. Dit kon onder andere aan de hand van de luchtfoto's die beschikbaar waren. Van belang is, dat de bestaande bomen(groepen) en het groen op het terrein slecht of niet onderhouden zijn. De gemeente onderhoud in bosgebieden de bomen al meer en beter dan op dit terrein gebeurd is, en in een woonwijk worden aan bomen(groepen) en groen nog hogere veiligheidseisen gesteld. Zeker niet alle bomen(groepen) konden daarom dus behouden blijven.

Er werden bij het modelleren keuzes gemaakt over het groen. Zo werd er gekozen voor een bosbestemming op het oosten en westen van het terrein. Ook werd besloten om de zuidoostpunt van het terrein niet verkavelen maar groen te laten waardoor daar veel bomen(groepen) kunnen blijven staan. Er is juist gekozen voor het behoud van bomengroepen en niet voor het behoud van hier en daar een individuele boom. Dit is gedaan omdat de bomen, zoals boven vermeld, niet goed onderhouden zijn en een boskarakter hebben. Hiermee hebben zij in groepen nog wel waarde, maar als individuele boom niet. Aan de kap van meerdere bomen in het noorden viel helaas niet te ontkomen.

Na de kaderstelling is de ontwikkelaar model 2 gaan uitwerken tot een stedenbouwkundig plan en een inrichtingsplan.

Er is vrij snel een nieuwe bomeninventarisatie gedaan, waarbij alle bomen met een omtrek van 57 cm of meer zijn meegenomen. Met deze maatvoering is aangesloten bij de bepalingen uit de gemeentelijke Bomenverordening. Hiermee kon bepaald worden welke bomen er precies stonden, welke daarvan kapvergunning-plichtig waren en welke er gekapt zouden moeten worden. Dit soort meer gedetailleerde informatie komt normaliter pas veel later in het traject aan de orde, namelijk bij de aanvraag voor de kapvergunning (en niet bij de kaderstelling of het bestemmingsplan). De reden om deze inventarisatie zo vroeg in het proces al te doen, was om te bezien of er her en der nog wat geschoven kon worden met de inrichting van het terrein, om zo nog meer bomen te kunnen behouden.

Er is opnieuw geprobeerd om het karakter van het wonen in het bos zoveel mogelijk te behouden of reconstrueren. Enerzijds door zoveel mogelijk bomen te behouden. Uiteindelijk is er zelfs een stevige kunstgreep gedaan om de eekhoornboom op verzoek van de omwonenden te sparen. Anderzijds door behoorlijk veel kwalitatief hoogwaardige bomen terug te planten.

In de huidige voorstellen wordt 50% van de kapvergunning-plichtige kap gecompenseerd, daarmee wordt het aantal bomen 70% van het huidige bestand. Dat er niet 100% gecompenseerd wordt of het aantal bomen weer naar 100% wordt gebracht, komt omdat er in het projectgebied een groter oppervlak bebouwd dan gesloopt wordt. Er is met andere woorden minder ruimte voor bomen.

Conclusie

De raad was ten tijde van de kaderstelling goed en volledig geïnformeerd over de aanwezige bomen.

Bij het modelleren, waar de raad ook bij betrokken was, is gewerkt met een bomeninventarisatie van de grote bomen, de natuurwaarden van het terrein en met alle bestaande bomen(groepen) en groen op het terrein. Deze gegevens zijn ook meegeleverd bij het raadsvoorstel (met daarin ook luchtfoto's van het terrein).

Bij het uitwerken van het gekozen model 2 is gebruik gemaakt van een bomeninventarisatie die normaliter op dit moment in het proces nog niet beschikbaar is, maar pas bij de aanvraag van de kapvergunning wordt gedaan. Deze heeft bijgedragen aan het optimaliseren van het groene karakter van het projectgebied.

Voorgeschiedenis

Op 16 november 2017 is de koopovereenkomst met Moviera voor het terrein aan de Nico Bovenweg 42 in Oosterbeek getekend.

Daarna zijn er in 2018 sessies geweest met omwonenden en geïnteresseerden over wat er mogelijk en wenselijk was op het terrein (op 12 april 2018, 6 mei 2018 en 20 december 2018). Ook de ambtenaren en de raad zijn meegenomen in het proces. Uiteindelijk kwamen er drie stedenbouwkundige modellen uit de sessies voort.

Bij de kaderstelling op 24 april 2019 koos de raad voor model 2 als basis voor verdere planuitwerking door de initiatiefnemer.

Op 26 augustus 2019 zijn de koopovereenkomst en de samenwerkingsovereenkomst met TopVen Vastgoed Ontwikkeling bv (hierna : TopVen) voor het terrein aan de Nico Bovenweg 42 in Oosterbeek getekend.

Op 11 september 2019 is het terrein door de gemeente gekocht van Moviera en verkocht aan TopVen.

TopVen is aan de slag gegaan met model 2. De nodige onderzoeken zijn gedaan en er is gewerkt aan stedenbouwkundig plan, het inrichtingsplan en het bestemmingsplan, binnen de vastgestelde kaders. De omwonenden zijn weer betrokken bij het proces toen de puzzel leek te passen. In juni 2020 hebben ze een aantal concept onderzoeken en een aantal concept (inrichting)tekeningen gekregen. Daar hebben zij waardevolle reacties op gegeven die ook weer verwerkt zijn in de definitieve plannen van september/oktober 2020. Deze nieuwe stukken willen we graag nog aan de omwonenden voorleggen, maar zij hebben na de zomer aangegeven zich niet te kunnen vinden in de 2019 vastgestelde kaderstelling en het gekozen model 2 en daarom een ander (juridisch) pad te kiezen.

Stukken

Bij de kaderstelling april 2019 waren beschikbaar:

Bijlage 0. Raadsvoorstel 24 april 2019.

- Luchtfoto's van de bestaande situatie. Hierop is te zien dat er veel bomen op het terrein staan.

Bijlage 1. Boekje BoschSlabbers 21 januari 2019

- Blz 3: Luchtfoto bestaande situatie terrein. Hierop is te zien dat er veel bomen op het terrein staan;
- Blz 8: Kaart met bomeninventarisatie. Alle bomen met een diameter van 50 cm of meer stonden hierin, met hun kwaliteit, vermeld.
- Blz 17: Kaart met welke bomen behouden en welke gekapt zouden worden met een diameter van 50 cm of meer en welke nieuw aangeplant zouden worden.

Bijlage 2. Kaart met kapvergunning-plichtige bomen

- De kapvergunning-plichtige bomen met een diameter van 50 cm of meer.

Voor de omwonenden waren juni 2020 aanvullend beschikbaar:

Bijlage 3. Boekje BoschSlabbers 8 juni 2020

- Blz 8: Kaart met bomeninventarisatie. Alle bomen met een diameter van 50 cm of meer stonden hierin, met hun kwaliteit, vermeld.
- Blz 17: Kaart met welke bomen behouden en welke gekapt zouden worden met een diameter van 50 cm of meer en welke nieuw aangeplant zouden worden.

Bijlage 4. Kapkaart 8 juni 2020

- Overzicht van te kappen bomen met kapvergunningplicht, niet te kappen bomen met kapvergunningplicht, te kappen bomen zonder kapvergunningplicht, niet te kappen bomen zonder kapvergunningplicht, allen met een omtrek van 57 cm of meer. Ook stonden de aan te planten bomen van de 3^e orde en aan te planten bomen van de 1^e orde hierin.

Bijlage 5. Bomeninventarisatie Tauw 16 januari 2018

- Inventarisatie bomen met een diameter van 50 cm met hun kwaliteit en de soort.

Bijlage 6. Bomeninventarisatie Tauw 12 december 2019

- Inventarisatie bomen met een omtrek van 57 cm of meer met hun kwaliteit en soort.

- Kaart met kapvergunning-plichtige bomen met een omtrek van 57 cm of meer.

Naast deze bomenonderzoeken hebben de omwonenden in juni 2020 ook de volgende (milieu)onderzoeken gekregen die bij het nog ter inzage te leggen bestemmingsplan horen (deze onderzoeken zijn normaal gesproken pas openbaar (bekend) nadat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage ligt):

- Vormvrije m.e.r.-beoordeling,
- Toets voor ladders duurzame verstedelijking
- Verkennend bodemonderzoek
- Explosievenonderzoek
- Akoestisch onderzoek
- Onderzoek externe veiligheid
- Waterhuishoudkundig onderzoek
- Archeologisch onderzoek
- Verkeersonderzoek
- Quick-scan natuur
- Nader onderzoek soorten
- Voortoets Natura 2000
- Trillingsonderzoek.

In september en oktober 2020 zijn aangepast en gemaakt:

Bijlage 7. Boekje BoschSlabbers 10 september 2020

- Blz 8: Inventarisatie bomen met een omtrek van 57 cm of meer opgenomen.
- Blz 24: Kaart met de nieuwe situatie, met de behouden bomen en de nieuwe aanplant
- Blz 34: Kapkaart

Bijlage 8 huidige situatie (BoschSlabbers)

- Kaart met alle bomen met een omtrek van 57 cm of meer, met hun kwaliteit. Ook de kapvergunning-plichtige bomen zijn aangegeven.

Bijlage 9 situatie na de kap (BoschSlabbers)

- Kaart met overblijvende en gekapte bomen

Bijlage 10 nieuwe situatie (BoschSlabbers)

- Kaart met de overblijvende en nieuw aan te planten bomen in de nieuwe situatie

Technische toelichting

- AANTAL Het lijkt een beetje gegoochel met de diameter en de omtrek. Om zaken beter te vergelijken: in de eerste inventarisatie werden alleen bomen met een doorsnede van 50 cm of meer geteld. Dit zijn eigenlijk alleen behoorlijk grote bomen, vandaar dat het er niet zoveel waren. In de tweede inventarisatie werden bomen met een omtrek van 57 cm of meer geteld. Dat komt neer op een doorsnede van 18 cm of meer. Dan tellen dus ook de minder grote bomen mee en kom je op een groter aantal.
- KWALITEIT In de eerste bomeninventarisatie wordt een andere kwaliteitsindeling aangehouden dan in de tweede bomeninventarisatie. Daardoor is het lastiger deze twee inventarisaties te vergelijken, maar op navraag bij Tauw is dit als volgt op te lossen.
 - Wat goed was, blijft goed
 - Voldoende tot goed is vergelijkbaar met redelijk tot goed

- Voldoende is vergelijkbaar met redelijk
- Voldoende tot slecht is vergelijkbaar met matig tot redelijk.
- Slecht is vergelijkbaar met matig (en slecht).
- Dood is dood.

Overigens kan het zo zijn dat dezelfde boom in de ene inventarisatie een andere kwaliteit toegekend kreeg dan in de andere. Het blijft mensenwerk en bovendien kan de conditie van de boom ook veranderen.

- **SOORT** Ook is er aangegeven welke soorten bomen er zijn. Dit is omdat niet alle soorten kapvergunning-plichtig zijn.
- **BEHOUDEN OF KAP** De bomen die gekapt zouden moeten worden zijn aangegeven in de kapkaarten
- **KAPVERGUNNING OF NIET** Voor bomen met een omtrek van 60 cm of meer van een aantal soorten moeten een kapvergunning worden aangevraagd. Het gaat dan om eiken, beuken, esdoorns, lindes grove dennen en acacia's. De kwaliteit maakt niet uit, ervan uitgaande dat de boom niet dood is.
- **NIEUWE AANPLANT** Over het algemeen is het zo dat het in de nieuwbouwprojecten in onze gemeente lastig is om te eisen dat er evenveel bomen herplant worden als er worden gekapt, de herplant plicht wordt van geval tot geval bepaald, met de Bomenverordening als juridisch toetsingskader. Hoewel je anders zou kunnen verwachten, geldt er op dit moment geen apart regime voor kap en herplant in de gebieden die zijn aangewezen als hoofd-groenstructuur in het Groenstructuurplan.

Overzicht van de cijfers:

	Kaderstelling april 2019: bomen doorsnede 50cm of meer	Afronden planvorming september 2020: bomen omtrek 57cm of meer
Totaal aantal bomen in de huidige situatie	79	385
Aantal hiervan te kappen	16	185
Aantal hiervan kapvergunning-plichtig van te kappen	16	127
Aantal nieuwe aanplant	16	67
Totaal aantal nieuwe situatie	79	267

(p.s. het kan zijn dat straks bij de uitvoering blijkt dat wellicht een paar bomen meer of minder gekapt moeten worden, maar met huidige kennis zijn dit de aantallen)